

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

GEROS AGRARINĖS IR APLINKOSAUGOS ŽEMĖS BŪKLĖS STANDARTŲ (GAAB) NAUJOVĖS 2026 M.

Gediminas Dūdėnas,
Europos Sąjungos reikalų ir paramos politikos departamento
Išmokų už plotus skyriaus vyr. specialistas

Numatomi GAAB standartų pakeitimai ir naujovės 2026 m., susiję su ES BŽŪP supaprastinimo paketu ir kitais pakeitimais.

GAAB 1 - Daugiamečių pievų apsauga

GAAB 2 - Šlapynių ir durpžemių apsauga

GAAB 3 - Draudimas deginti ražienas

GAAB 4 - Paviršinių vandens telkinių apsauga

GAAB 5 - Erozijai jautrių teritorijų apsauga

GAAB 6 - Dirvos apsauga jautriausiu periodu

GAAB 7 - Augalų kaita

GAAB 8 - Biologinė įvairovė ir kraštovaizdis

GAAB 9 - Aplinkos atžvilgiu jautrių daugiamečių pievų apsauga

2026 m.
pasikeitimai,
naujovės

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

ES BŽŪP supaprastinimas; GAAB 1 – Daugiamečių pievų apsauga

Keičiamas leistinas daugiamečių pievų plotų sumažėjimas, lyginant su referenciniu rodikliu iki 10 proc. (šiuo metu yra 5 proc.).

Žemė, kuri 2026 m. sausio 1 d. dar bus priskirta ariamosios žemės kategorijai, ir toliau bus laikoma ariama, jeigu ji nebuvo ariama ar dirbama pastaruosius 5 metus. Keičiama tik pareiškėjui pageidaujant.

Neplanuojama taikyti 7 metų laikotarpio, nes nėra prieinamų patikimų duomenų, kurie pagrįstų referencinio rodiklio pasikeitimus naudingus Lietuvai, palyginti su dabartiniu.

ES BŽŪP supaprastinimas; GAAB 1, 3, 4, 5, 6, 7

Ekologinės gamybos ir pereinantys į ekologinę gamybą plotai, sertifikuoti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo, bus laikomi atitinkančiais GAAB 1, 3, 4, 5, 6, 7 standartus.

Pasikeitimai apimtų GAAB standartus, susijusius su daugiamečių pievų išlaikymu, ražienų nedeginimu, vandens telkinių apsauga, veiklos ribojimu erozijos teritorijose, dirvožemio dangos išlaikymu ir augalų kaita.

Palengvinimas galios tiek visiškai ekologiniams, tiek mišriems ūkiams! Mišriems ūkiams ekologiniai plotai bus užskaitomi visos paraiškos GAAB 6, 7 atitikčiai.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

GAAB 4 – Paviršinių vandens telkinių apsauga

Paviršinio vandens telkinių apsaugos juostose ir melioracijos griovių pagrioviuose draudžiama dirbti žemę ir skleisti mineralines trąšas, mėšlą, srutas, AAP;

2026 m. niekas nesikeičia!

2027 m. pradedamos taikyti Aplinkos ministerijos nustatytos ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotos paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos, pagal Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą → aktualu planuojant žeminius pasėlius 2026-2027 m., ribos jau įkeltos PPIS.

GAAB 5 – Erozijai jautrių teritorijų apsauga

2026 m. mažinami erozijai jautrių teritorijų plotai!

Erozijos sluoksnio sudarymui bus taikomas papildomas kriterijus erozijos rizikos vertinime – vertinama ne tik pagal šlaito nuolydį (šlaitai, statesni nei 12 proc.), bet ir šlaito ilgį (ne trumpesnio nei 20 m ilgio);

Atnaujinti žemėlapiai bus PPIS, pareiškėjams jokių matavimų ar vertinimų atlikti nereikės!

Papildomai vertinamos galimybės nustatyti minimalias paklaidas plotui, kurio nesiekiant GAAB 5 standarto pažeidimai būtų laikomi nereikšmingais („mažareikšmingumo“ principas).

GAAB 7 – Augalų kaita

- 1. Keisti pagrindinius pasėlius**
- 2. Auginti tarpinius augalus**
- 3. Taikyti pasėlių įvairinimo praktiką nuo 2026 m.**

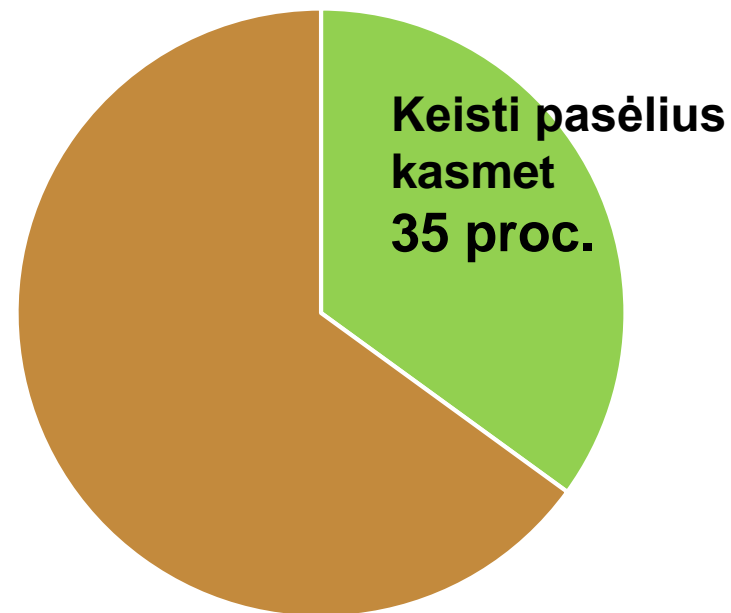

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

GAAB 7 → 1. Keisti pagrindinius pasėlius

- Minimalus augalų kaitos reikalavimas - bent **35 proc.** ariamosios žemės plote keisti pagrindinius pasėlius kasmet;
- Pasėlius gali auginti tame pačiame plote ne ilgiau nei **3 m.** (2023 (pirmi reikalavimo įsigaliojimo metai), 2024, 2025...);
- Nėra specifinių reikalavimų kukurūzams.

2026 m.

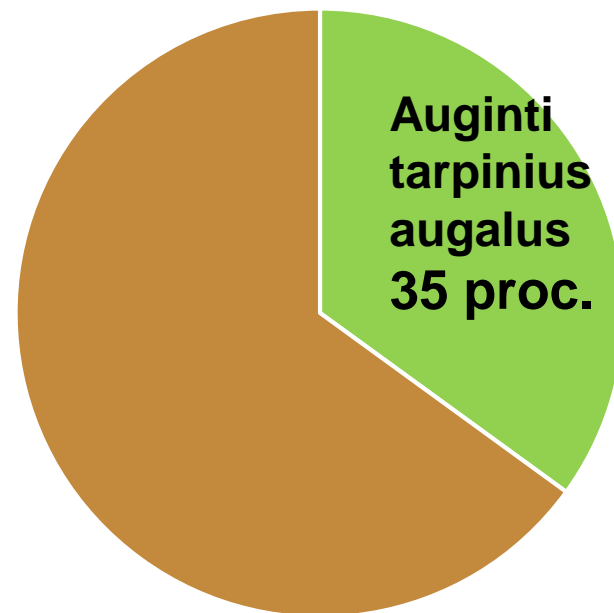

GAAB 7 → 2. Auginti tarpinius augalus

- Vietoje augalų keitimo galima auginti **įsėlį, posėlį, tarpinius pasėlius per žiemą**;
- tarpiniai pasėliai auginami tarpe tarp pagrindinių kultūrų;
- Išlaikymo laikotarpiu plotų negalima naudoti ganymui ar derliui gauti;
- Įsėlį, posėlį, tarpinius pasėlius per žiemą galima auginti:
 - laikotarpiais pagal agronomines rekomendacijas;
 - min. 6 savaites laisvai pasirenkamu periodu (reikia informuoti NMA).
- Su tarpiniais pasėliais pagrindinius augalus galima auginti tame pačiame plote neribotą laiką (ilgiau nei 3 m.);

2026 m.

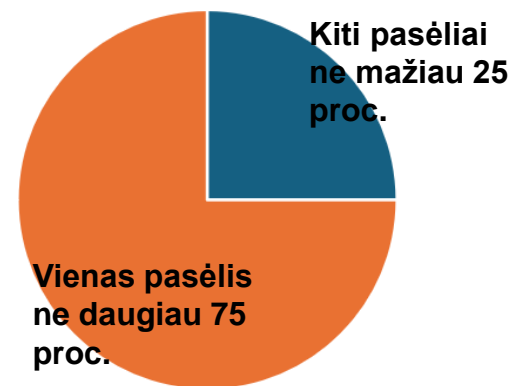
GAAB 7 → 3. Pasėlių įvairinimas

Nuo 2026 m. reikalavimus galima įgyvendinti įvairinant pasėlius:

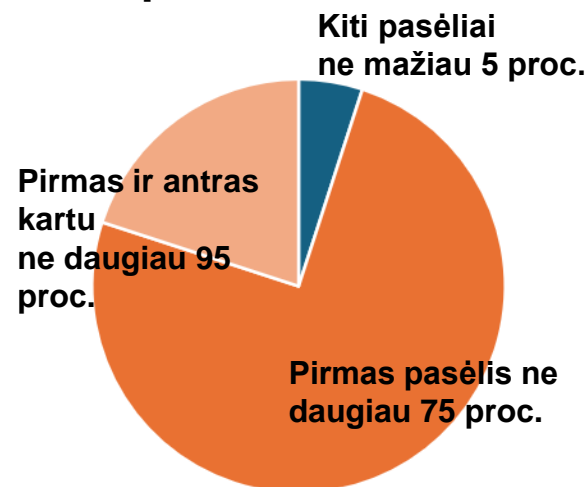
- **Ariamosios žemės plotas nuo 10 iki 30 ha** – einamaisiais metais auginti **bent 2** skirtingų rūšių pagrindinius pasėlius. Vienos rūšies pasėliai gali sudaryti ne daugiau kaip 75 proc. ploto;
- **Ariamosios žemės plotas nuo 30 ha** – einamaisiais metais auginti **bent 3** skirtingų rūšių pagrindinius pasėlius. Vienos rūšies pasėliai gali sudaryti ne daugiau kaip 75 proc. ploto, dviejų rūšių bendras plotas ne daugiau kaip 95 proc.;

Pasėlių įvairinimui reikalavimai minimalūs – nereikės pasėlių keisti kasmet, auginti tarpinių pasėlių, tas pačias kultūras toje pačio vietoje galima auginti neribotą metų skaičių.

Ariamoji žemė 10 – 30 ha, bent 2 pasėliai

Ariamoji žemė nuo 30 ha, bent 3 pasėliai

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

GAAB 7 → išimtys

Paramos sąlygų reikalavimų kontrolė ir sankcijos dėl 7 GAAB standarto netaikomos:

- pareiškėjams, kai paraiškoje deklaruojama iki 10 ha ariamosios žemės (Klasifikatoriaus I-III grupės);
- **pareiškėjams, kai paraiškoje deklaruojama ne daugiau kaip 30 ha paramai tinkamo ploto (Klasifikatoriaus I-VII grupės);**
- pareiškėjams, kai paraiškoje daugiau kaip 75 proc. deklaruotos ariamosios žemės yra pievos iki 5 m. ir (arba) žaliasis pūdymas, ir (arba) pupiniai augalai (Klasifikatoriaus kodai: GPŽ, MAJ, DGJ, PUP, PPO, PPE, VIK, ŽIR, AVN, PEL, LEŠ, LUB, DOB, ESP, BAR, LIC, GAR, OŽI, SER, PER, AKM, BMI, ŽMI, PDŽ);
- pareiškėjams, kai paraiškoje daugiau kaip 75 proc. paramai tinkamo ploto yra daugiamečių pievos ir (arba) pievos iki 5 m. (Klasifikatoriaus kodai: DGP, AGP, EPG, , ŠLT, EBB, DKP, EKP, AKP, GPŽ, MAJ, DGJ);
- žolinių azotą kaupiančių augalų ariamojoje žemėje, ganyklų arba pievų iki 5 metų, daugiamečių sodinių, daugiamečių pievų, natūralių ir pusiau natūralių pievų ir pūdymo, uždaro grunto daržovių plotams (Klasifikatoriaus III, IV, V, VI grupės ir Klasifikatoriaus kodai PDŽ, PDJ, AGU, POM, DUK, SLU, PAU, BRU, GĖL).
- **ekologinės gamybos ir pereinantiems į ekologinę gamybą plotams, sertifikuotiems pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo → ekologinės ir pereinantys į ekologinę gamybą plotai, užskaitomi vertinant paraiškos 7 GAAB standarto reikalavimų atitiktį.**

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

GAAB 8 – Biologinė įvairovė ir kraštovaizdis

Sutrumpinamas laikotarpis, kuriuo galioja ribojimai dėl paukščių poravimosi ir jauniklių auginimo.

Draudimas kirsti ir genėti medžius ir gyvatvores bus taikomas nuo kovo 15 d. iki rugpjūčio 1 d. (buvo kovo 1 d.–rugpjūčio 1 d.)

Kikilis (*Fringilla coelebs*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

AČIŪ UŽ DĖMESĮ!

Konsultacijos dėl GAAB – tiesiogines@zum.lt
Naujausi GAAB reikalavimų žemėlapiai –
<https://zuikvc.maps.arcgis.com/> → rubrika „GAAB ir VR“